

Kan u een werknemer verplichten om opleidingskosten terug te betalen als hij de onderneming verlaat?

Als u een werknemer tijdens de uitvoering van zijn arbeidsovereenkomst een opleiding laat volgen op uw kosten, dan kan u met de betrokken werknemer een scholingsbeding afsluiten.

• Begrip

Het scholingsbeding is een beding waarbij de werknemer, die gedurende de uitvoering van zijn arbeidsovereenkomst op kosten van de werkgever een opleiding volgt, zich ertoe verbindt om aan de werkgever een gedeelte van de opleidingskosten terug te betalen indien hij de onderneming verlaat vóór het einde van de overeengekomen periode.

• Geldigheid

Het scholingsbeding kan enkel voorzien worden in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur en moet:

- verplicht schriftelijk vastgesteld worden;
- voor elke werknemer afzonderlijk;
- uiterlijk op het moment dat de door het scholingsbeding beoogde opleiding begint.

• Verplichte vermeldingen

Het scholingsbeding moet de volgende verplichte vermeldingen bevatten:

- een omschrijving van de overeengekomen opleiding, de duur ervan en de plaats waar de opleiding plaatsvindt;
- de kost van de opleiding of de elementen die toelaten om de kost in te schatten;
- de begindatum en de geldigheidsduur van het beding. De duur van het scholingsbeding moet in verhouding staan tot de kostprijs en de duur van de opleiding en mag nooit meer dan 3 jaar bedragen;
- het terug te betalen bedrag door de werknemer na afloop van de opleiding als deze de onderneming verlaat vóór het einde van de geldigheidsduur van het beding.

• Maximum terug te betalen bedrag

Het door de werknemer terug te betalen bedrag in geval hij het beding niet naleeft, is vastgesteld op:

- 80% van de opleidingskost in geval van vertrek van de werknemer vóór 1/3 van de overeengekomen periode;
- 50% van de opleidingskost in geval van vertrek van de werknemer tussen 1/3 en 2/3 van de overeengekomen periode;
- 20% van de opleidingskost in geval van vertrek van de werknemer na 2/3 van de overeengekomen periode.

Bovendien mag het in geen geval meer bedragen dan 30% van het bruto jaarloon van de werknemer.

• Uitwerking

Het scholingsbeding heeft uitwerking bij de beëindiging door de werknemer zonder dringende reden of door de werkgever omwille van een dringende reden.

U kan de toepassing van het scholingsbeding niet inroepen wanneer de arbeidsovereenkomst beëindigd wordt:

- gedurende de eerste 6 maanden vanaf de aanvang van de overeenkomst;
- door de werkgever zonder dringende reden;
- door de werknemer omwille van een dringende reden;
- in het kader van een herstructurering zoals bedoeld in de Generatiepactwet.

• Voorwaarden werknemer en opleiding

Op het ogenblik dat de beoogde opleiding begint moet het jaarloon van de werknemer meer dan 33 203 euro (bedrag geldig in 2015 – wordt jaarlijks geïndexeerd) bedragen.

De opleiding moet beantwoorden aan de volgende voorwaarden:

- de aan de werknemer gegeven opleiding mag niet voortvloeien uit een wettelijke of reglementaire bepaling om het beroep uit te oefenen;
- het moet gaan om een specifieke opleiding die aan de werknemer toelaat om nieuwe professionele competenties op te doen die hij, in voorkomend geval, ook buiten de onderneming zou kunnen gebruiken;
- de opleiding moet een duur van 80 uur bereiken;
- de kost van de opleiding moet minstens het dubbel van het gemiddeld minimum maandinkomen bedragen (zijnde 3003,64 euro vanaf 01/12/2012).

Bovendien kunnen de sectoren bij CAO beslissen om bepaalde categorieën van werknemers en/of opleidingen uit te sluiten van de toepassing van het scholingsbeding.